

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 11/2016-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. novembra 2016 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jany Baricovej, Petra Brňáka, Ľudmily Gajdošíkovej, Sergeja Kohuta, Milana Ľalíka, Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika predbežne prerokoval návrh Okresného súdu Košice II, zastúpeného samosudcom JUDr. Rastislavom Pellom, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 144 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Návrh Okresného súdu Košice II **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 8. septembra 2015 doručený návrh Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“ alebo „navrhovateľ“), zastúpeného samosudcom JUDr. Rastislavom Pellom, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 144 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o súlade § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona

Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“ alebo „napadnuté ustanovenie“) s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy.

2. Okresný súd v návrhu uviedol, že sa na tomto súde vedie občianske súdne konanie v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., proti žalovanému [REDACTED] o zaplatenie sumy 55,07 € s príslušenstvom z titulu nároku žalobcu na zaplatenie odmeny za poskytnutie telekomunikačných služieb (žalobca získal predmetnú pohľadávku postúpením od postupcu Telefónica O2 Slovakia, s. r. o.).

3. Okresný súd ďalej uvádza, že žaloba bola podaná 5. novembra 2013, pričom jedna z pohľadávok uplatnená v žalobnom návrhu (konkrétne nárok na uhradenie odmeny vo výške 10,10 € vyúčtovaný faktúrou č. 1011035967) sa stala splatnou 2. novembra 2010. Okresný súd poukazuje na to, že s poukazom na znenie § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka ide o premlčaný nárok. Všeobecná úprava premlčania v § 100 ods. 1 druhej vete Občianskeho zákonníka ustanovuje, že nemožno premlčané právo veriteľovi priznať v prípade, ak sa dlžník premlčania dovoľá.

4. Navrhovateľ oproti uvedenému poukazuje na znenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa (platného od 1. mája 2014): „*Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.*“

5. Okresný súd konštatuje, že počas občianskeho súdneho konania dospel k záveru, že ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa je v rozpore s ústavným právom účastníka konania na súdnu ochranu. Z uvedeného dôvodu konajúci súd uznesením sp. zn. 36 C 117/2015 zo 17. júla 2015 podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku konanie prerušil a pristúpil k podaniu tohto návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. Uznesenie o prerušení konania nadobudlo právoplatnosť 11. augusta

2015. Podľa názoru okresného súdu je ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa v rozpore s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy.

6. Zásadný rozpor napadnutého ustanovenia s ústavou je podľa okresného súdu *«daný skutočnosťou, že aplikácia tohto zákonného ustanovenia jednostranne zvýhodňuje dlžníka - spotrebiteľa a to tým, že „nestranný“ súd (prípadne iný orgán) má povinnosť prihliadať na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi. Takáto ochrana jedného z účastníkov občianskeho súdneho konania (aplikácia námietky premlčania aj napriek tomu, že nebola účastníkom vznesená, hoci by inak vo všeobecnosti mala byť vznesená) voči druhému účastníkovi je podľa názoru konajúceho súdu v rozpore s princípom nestrannosti súdu a teda aj s princípom právneho štátu.»*

7. Vzhľadom na uvedené dôvody okresný súd navrhuje, aby ústavný súd po prijatí návrhu na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Ustanovenia § 5b Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie sú v súlade s ustanovením čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Zákona č. 460/1992 Zb. (Ústava Slovenskej republiky).“

II.

8. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

Podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy ústavný súd začne konanie, ak podá návrh na začatie konania súd.

Podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd začne konanie, ak návrh podá súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou. Podľa § 19 zákona o ústavnom súde sa súdom podľa § 18 ods. 1 písm. d) uvedeného zákona rozumie príslušný senát alebo samosudca. Podľa § 21 ods. 4 zákona o ústavnom súde ak je účastníkom konania súd, zastupuje senát jeho predseda.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až e) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily(...), môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, pričom skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Predmetná vec je konkrétnou kontrolou ústavnosti, v rámci ktorej všeobecný súd môže iniciovať konanie o súlade, ak má pochybnosti o ústavnosti aplikovanej normy. Všeobecný súd je však oprávnený napadnúť len také ustanovenie zákona, ktorého použitie (teda nutnosť subsumpcie zisteného skutkového stavu pod právnou normu vyjadrenú v danom ustanovení) možno v konaní pred všeobecným súdom rozumne očakávať (PL. ÚS 12/2012). Predpokladom je teda tzv. prejudicialita napadnutej normy v konaní všeobecného súdu. Prejudicialita chýba, ak je zjavné, že aplikácia napadnutého ustanovenia v konaní všeobecného súdu neprichádza do úvahy, napríklad aj preto, že nie sú splnené

procesné podmienky (porov. rozhodnutie PL. ÚS 7/04) veci prerokúvanej na všeobecnom súde.

11. Ústavný súd návrh predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a konštatuje, že všeobecný súd v prerokúvanej veci musí aplikovať normu, ktorá je súčasťou napadnutého ustanovenia, a že uznesenie o prerušení konania riadne nadobudlo právoplatnosť, a tak dospel k záveru, že návrh okresného súdu obsahuje všetky náležitosti uvedené v § 20 a § 37 zákona o ústavnom súde a spĺňa procesné podmienky, na základe ktorých ústavný súd môže vec prerokovať a o nej rozhodnúť.

12. Na základe uvedeného ústavný súd v zmysle § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2016